

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA**

**POLUGODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU DRŽAVNOG PRORAČUNA
REPUBLIKE HRVATSKE ZA PRVO POLUGODIŠTE 2019. GODINE**

- VODIČ ZA GRAĐANE -

rujan 2019.

* Nacrt prijedloga polugodišnjeg izvještaja o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za prvo polugodište 2019. godine usvojen je na 178. sjednici Vlade Republike Hrvatske održane 12. rujna 2019. Prijedlog je upućen Hrvatskom Saboru radi donošenja.

MAKROEKONOMSKA KRETANJA U PRVOM POLUGODIŠTU 2019. GODINE

U prvom polugodištu 2019. nastavljena su pozitivna kretanja u domaćem gospodarstvu te je ostvaren međugodišnji realni rast bruto domaćeg proizvoda od 3,1%. Nastavak rasta gospodarske aktivnosti tijekom 2019. povoljno se odrazio na tržište rada pa se broj registriranih nezaposlenih u prvom polugodištu kretao na rekordno niskim razinama. Inflacija je u prvom polugodištu bila stabilna na prosječnoj razini od 0,7%. Uz i dalje visoku likvidnost financijskog sustava, nastavljen je oporavak kreditne aktivnosti banaka uz daljnje smanjenje vanjskih neravnoteža domaćeg gospodarstva.

OSNOVNI MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI REPUBLIKE HRVATSKE

Tablica 1. Osnovni makroekonomski pokazatelji Republike Hrvatske

	2019.						2019.		2018.
	I	II	III	IV	V	VI	I-III	IV-VI	I-VI
Bruto domaći proizvod, % godišnja promjena, realno	-	-	-	-	-	-	3,9	2,4	3,1
Indeks potrošačkih cijena, % godišnja promjena	0,2	0,5	0,9	0,7	0,9	0,6	0,5	0,7	0,7
Industrijska proizvodnja, % godišnja promjena	4,6	0,6	3,0	3,0	0,2	-5,6	2,7	-0,9	0,9
Promet od trgovine na malo, % godišnja promjena, realno	4,3	8,7	5,7	4,8	-2,0	6,1	6,2	3,0	4,4
Indeks građevinskih radova, % godišnja promjena	15,9	14,3	11,2	8,6	5,8	4,6	13,7	6,4	9,8
Broj noćenja turista, % godišnja promjena	-5,2	13,3	-7,0	18,4	-14,6	9,8	-1,7	3,9	3,4
Stopa registrirane nezaposlenosti, %	10,3	10,2	9,5	8,6	7,5	7,2	10,0	7,8	8,9
Izvoz roba, % godišnja promjena (HRK) ¹	4,9	13,1	8,8	5,0	5,3	-6,8	8,9	1,1	5,1
Uvoz roba, % godišnja promjena (HRK) ¹	6,7	14,5	-0,9	18,2	13,1	-10,8	6,1	6,7	6,8
Prosječan tečaj HRK/EUR	7,42	7,41	7,42	7,43	7,41	7,41	7,42	7,42	7,42
Inozemni dug, milijuni EUR	39.731	40.381	39.457	39.969	-	-	39.457	-	-
Plasmani privatnom sektoru, % godišnja promjena ²	4,9	5,0	4,6	4,1	4,0	3,6	4,6	3,6	3,6

¹ Prvi rezultat za lipanj.

² Na temelju transakcija.

Izvor: Državni zavod za statistiku, Hrvatska narodna banka

U prvom polugodištu 2019. **realni rast BDP-a** iznosio je 3,1%. Pritom je BDP u prvom tromjesečju ostvario snažan realni rast od 3,9% u usporedbi s istim razdobljem prethodne godine (najviša stopa rasta BDP-a u posljednjih jedanaest godina, izuzev četvrtog kvartala 2016. godine), koji je potom u drugom tromjesečju rast usporen na 2,4%. Pozitivan doprinos realnom rastu BDP-a u prvom polugodištu došao je od domaće potražnje, dok je neto inozemna potražnja zabilježila negativan doprinos. Gledajući pojedinačne komponente s rashodne strane, najveći pozitivan doprinos rastu BDP-a u prvom polugodištu 2019. došao je od rasta potrošnje kućanstava od 3,5% i rasta bruto investicija u fiksni kapital od 9,7%. Rastu BDP-a pozitivno je doprinio i rast izvoza roba i usluga od 2,7%, a u blažoj mjeri i rast državne potrošnje od 3,5%. Najveći negativni doprinos realnom rastu BDP-a došao je od rasta uvoza roba i usluga od 7,2%.

Obračun BDP-a s proizvodne strane pokazuje da su u prvom polugodištu 2019. sve djelatnosti pozitivno doprinijele realnom rastu bruto dodane vrijednosti od 2,7%, pri čemu je najveći doprinos došao od rasta bruto dodane vrijednosti u trgovini, prijevozu i turizmu (+4,5%) i građevinarstvu (+9,5%).

Kretanja na tržištu rada u prvom polugodištu 2019. upućuju na snažno smanjenje nezaposlenosti. Prosječan broj registriranih nezaposlenih kod Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ) je u prvom polugodištu 2019. iznosio 136,8 tisuća, što je smanjenje od 18,3% u usporedbi s istim razdobljem 2018. U istom razdoblju prosječna administrativna stopa nezaposlenosti iznosila je 8,9%, što je 1,7 postotnih bodova niže nego u istom razdoblju prošle godine. Podaci o osiguranicima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO) ukazuju na porast broja osiguranika od 2,3% u prvom polugodištu 2019. na međugodišnjoj razini, pri čemu najveći pozitivan doprinos porastu dolazi od rasta broja osiguranika u građevinarstvu.

Prosječna mjesečna bruto plaća iznosila je 8.737 HRK u prvom polugodištu 2019. te je nominalno povećana 3,5%, a realno 2,8% u odnosu na isto razdoblje 2018. Prosječna neto plaća iznosila je 6.436 HRK, bilježeći nominalni rast od 3,2% te realni rast od 2,5% u odnosu na isto razdoblje 2018. godine.

U prvom polugodištu 2019. **inflacija** je iznosila 0,7%. Rastu potrošačkih cijena najviše je pridonio rast cijena krutih goriva (+10,3%) i duhana (+6,0%), pod utjecajem povećanja trošarina iz prosinca 2018. godine. S druge strane, negativan doprinos rastu potrošačkih cijena došao je od cijena hrane, prvenstveno kao posljedica pada cijena voća (-13,2%) i mesa (-2,9%), povezanog s primjenom niže stope PDV-a. Ukoliko se iz indeksa potrošačkih cijena isključe komponente energija i hrana, u prvom polugodištu 2019. bilježi se međugodišnji porast preostalih komponenti od 0,8%.

Prosječni tečaj kune prema euru iznosio je 7,42 kune za euro u prvom polugodištu 2019. te je ostao nepromijenjen u usporedbi s istim razdobljem 2018. U prvom polugodištu 2019. Hrvatska narodna banka (dalje u tekstu: HNB) izvršila je jednu deviznu intervenciju kojom je otkupila 450 milijuna eura, čime je stvorena dodatna kunska likvidnost od 3,3 milijarde kuna.

Visoka **likvidnost financijskog sustava** uz niske kamatne stope nastavljena je i u 2019. godini, uz daljnji postupni oporavak kreditne aktivnosti banaka. Plasmani monetarnih institucija domaćim sektorima (osim države) na temelju transakcija¹ ostvarili su međugodišnji rast od 3,6% u lipnju 2019., pri čemu je međugodišnji pad plasmana poduzećima iznosio 1,0%, a rast plasmana stanovništvu 6,7%.

Prema preliminarnim podacima, u prvom tromjesečju 2019. godine zabilježen je **negativan saldo tekućeg računa bilance plaćanja** u iznosu od 2,2 milijarde eura, što predstavlja povećanje negativnog salda od 11,4% u usporedbi s istim tromjesečjem 2018. Tome je najviše pridonijelo smanjenje pozitivnog salda usluga. Pogoršanju salda tekućeg računa također je pridonijelo i povećanje negativnog salda roba te smanjenje pozitivnog salda sekundarnog dohotka. Na kretanje salda tekućeg računa pozitivno je utjecalo smanjenje negativnog salda

¹ Isključujući učinke tečajnih i cjenovnih prilagodbi te otpisa.

primarnog dohotka. Promatrajući kumulativno, u posljednja četiri tromjesečja ostvaren je pozitivan saldo tekućeg računa platne bilance u iznosu od 1,0 milijarde eura, odnosno 2,0% BDP-a.

Tijekom 2019. godine nastavljeno je **smanjenje inozemne zaduženosti RH** na međugodišnjoj razini. Prema posljednjim raspoloživim podacima, u travnju 2019. bruto inozemni dug iznosio je 40,0 milijardi eura. U odnosu na isti mjesec prethodne godine, bruto inozemni dug zabilježio je smanjenje od 393 milijuna eura, odnosno 1,0%. Najveći doprinos njegovom međugodišnjem smanjenju u travnju došao je od smanjenja duga na temelju izravnih ulaganja. Osim toga, smanjenju bruto inozemnog duga pridonijeli su i dug opće države te ostalih domaćih sektora², dok je kretanje duga središnje banke i drugih monetarnih financijskih institucija djelovalo u suprotnom smjeru.

PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Ukupni prihodi državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 65,1 milijardu kuna, što čini 47,8% godišnjeg plana, a na međugodišnjoj razini bilježe rast od 8,5%.

Na ostvarenje prihoda državnog proračuna u prvom polugodištu 2019. godine najveći utjecaj imala su **pozitivna makroekonomska kretanja te cjelogodišnji učinci porezne reforme iz 2018.**, kao i **daljnje porezno rasterećenje** koje je u primjeni od 1. siječnja 2019.

Glavna izmjena u sustavu PDV-a, s ciljem smanjenja regresivnog učinka ovog poreza na najosjetljiviju skupinu građana, odnosi se na **smanjenu stopu PDV-a s 25% na 13% za žive životinje, svježe i rashlađeno meso, ribu, voće i povrće, jaja, dječje pelene**, dok se **svi lijekovi oporezuju stopom od 5%**. Nadalje, **izmjenama u sustavu posebnih poreza i trošarina** od 2019. godine ostvaruje se **povrat dijela plaćene trošarine na gorivo koje se koristi kod komercijalnog prijevoza roba**

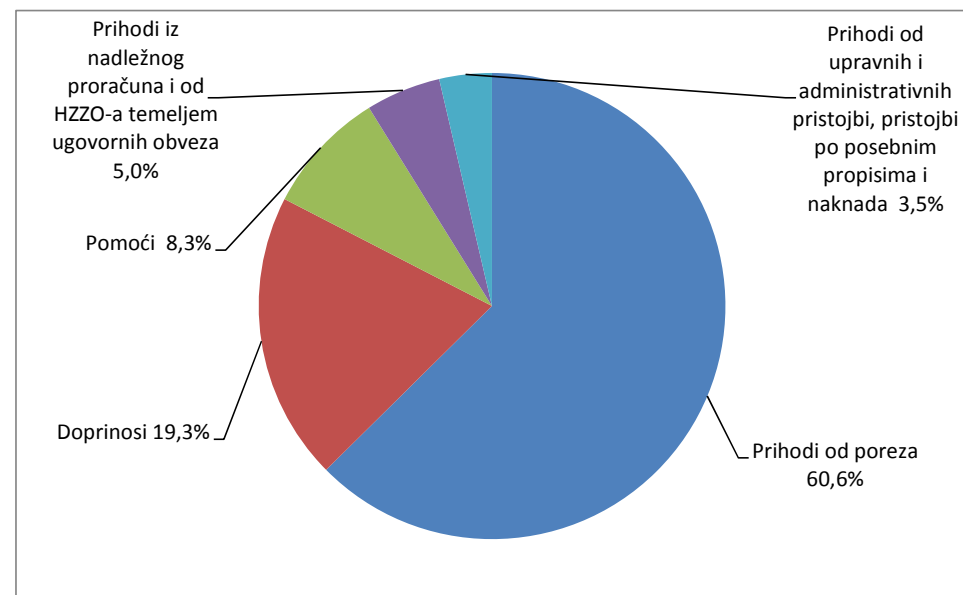
² Ostali domaći sektori obuhvaćaju sve financijske institucije i posrednike osim središnje banke i drugih monetarnih financijskih institucija, privatna i javna nefinancijska društva, neprofitne institucije i kućanstava, uključujući obrtnike.

kamionima određene nosivosti te za komercijalni prijevoz putnika. Vezano uz trošarine na duhanske proizvode, **promijenjena je visina trošarina na cigarete** u svrhu usklađivanja sa zahtjevima EU zakonodavstva. U sustavu doprinosa **ukinut je doprinos za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti od 1,7% i doprinos za zaštitu zdravlja na radu od 0,5%, uz istovremeno povećanje doprinosa za zdravstveno osiguranje s 15% na 16,5%**. Time je umanjeno ukupno izdvajanje poduzetnika na plaću, što otvara prostor za rast plaća ili nova ulaganja. U sustavu poreza na dohodak, **proširen je razred za primjenu stope od 24% sa 17.500 kuna na 30.000 kuna s ciljem zadržavanja obrazovanih stručnjaka u sektorima s visokom dodanom vrijednošću. Porez na promet nekretnina smanjen je s 4% na 3%**.

Prihodi poslovanja u prvom polugodištu 2019. godine ostvareni su u iznosu od 64,6 milijardi kuna ili 47,7% godišnjeg plana. Njihova najznačajnija kategorija su **porezni prihodi** koji bilježe rast od 4,8% u odnosu na isto razdoblje 2018. godine i iznose 37,1 milijardu kuna ili 47,2% godišnjeg plana. Na temelju tekućih makroekonomskih kretanja i dinamike prikupljanja pojedinih kategorija poreznih prihoda, očekuje se kako će isti biti ostvareni u nešto većem iznosu u odnosu na prvotno planirane.

STRUKTURA OSTVARENJA PRIHODA POSLOVANJA U PRVOM POLUGODIŠTU 2019. GODINE PREMA EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI

Grafikon 1. Struktura ostvarenja prihoda poslovanja u prvom polugodištu 2019. godine prema ekonomskoj klasifikaciji

Prihodi od poreza na dobit u prvom polugodištu 2019. godine iznose 5,3 milijarde kuna ili 59,5% godišnjeg plana, što je rezultat poslovanja poduzeća u 2018. godini. Istodobno, ovi prihodi bilježe međugodišnje povećanje od 8,3%.

Prihod od poreza na dodanu vrijednost, u razdoblju od siječnja do lipnja 2019. godine, ostvaren je u iznosu od 23,5 milijardi kuna ili 45,4% godišnjeg plana, čime na međugodišnjoj razini bilježi povećanje od 4,7%. Takav rast prihoda prvenstveno je rezultat rasta osobne potrošnje uslijed pozitivnih kretanja u gospodarstvu, iako su od početka godine u sustavu poreza na dodanu vrijednost u primjeni prethodno spomenuta porezna rasterećenja.

Prihod od poreza na promet u prvom polugodištu 2019. godine ostvaren je u iznosu od 188 tisuća kuna. Od 2018. godine ukinut je porez na stjecanje rabljenih motornih vozila te je isti zamijenjen upravnim pristojbama koje se naplaćuju kod stjecanja rabljenih vozila. Iznos koji je ostvaren na ovoj stavci odnosi se na naplatu dugovanja po osnovi poreza na stjecanje rabljenih motornih vozila.

Tijekom prvog polugodišta 2019. godine prikupljeni **prihodi od posebnih poreza i trošarina** iznose 7,3 milijarde kuna ili 46,4% godišnjeg plana te bilježe međugodišnje povećanje od 2,2%. Iznosom najvažniji trošarinski oblik jest trošarina na energente i električnu energiju koji u prvih šest mjeseci ove godine iznosi 3,9 milijardi kuna te ostvaruje međugodišnji rast od 1,5%. Rast bilježi i poseban porez na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove (2,4%), poseban porez na bezalkoholna pića (6,1%), poseban porez na kavu (9,8%) te trošarine na duhanske proizvode (4,3%). Nasuprot tome, međugodišnje smanjenje prihoda ostvareno je po osnovi trošarina na pivo (7,4%) te trošarina na alkohol i alkoholna pića (1,4%).

U prvih šest mjeseci 2019. godine **prihodi od ostalih poreza na robu i usluge ostvareni** su u iznosu od 213,7 milijuna kuna ili 51,8% godišnjeg plana, što je na međugodišnjoj razini povećanje od 7,1%.

Prihod od poreza na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću u prvom polugodištu 2019. godine iznose 191,2 milijuna kuna, dok naknade za priređivanje igara na sreću u isto vrijeme iznose 452,2 milijuna kuna. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine prihodi od poreza na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću bilježe povećanje od 9,3%, dok prihodi od naknada za priređivanje igara na sreću rastu za 18%.

Prihodi od poreza na međunarodnu trgovinu i transakcije u prvom polugodištu 2019. godine ostvareni su u iznosu od 184,6 milijuna kuna

ili na razini od 40,1% godišnjeg plana te bilježe međugodišnje povećanje od 9,3%.

Prihodi od doprinosa u prvom polugodištu 2019. godine ostvareni su u iznosu od 11,9 milijardi kuna ili na razini od 49,4% godišnjeg plana odnosno bilježe međugodišnje smanjenje od 2,2%. Ovakva kretanja proizlaze iz učinaka porezne reforme kojom je ukinut doprinos za zapošljavanje i zaštitu na radu, a povećan doprinos za zdravstveno osiguranje koji nije prihod državnog proračuna. Pritom valja istaknuti kako prihodi od doprinosa za mirovinsko osiguranje rastu 5%, na godišnjoj razini, što je u skladu s kretanjima na tržištu rada. Uplaćeni prihodi od doprinosa za zapošljavanje iznose 210,9 milijuna kuna, a uplata je uglavnom ostvarena u siječnju na osnovu isplate plaća i doprinosa za prosinac. Uplata doprinosa po ovoj osnovi u narednim mjesecima odnosi se na uplatu dugovanja po osnovi doprinosa za zapošljavanje.

Ukupne pomoći u prvom polugodištu 2019. godine iznose 8,3 milijarde kuna te bilježe međugodišnji rast od 49,8%. U njihovoj strukturi najveći dio čine pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU dok se manji dio odnosi na pomoći od inozemnih vlada, pomoći iz drugih proračuna, pomoći od ostalih subjekata unutar općeg proračuna, pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan, pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava te prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna.

Prihodi od imovine sastoje se od prihoda od financijske imovine, prihoda od nefinancijske imovine te prihoda od kamata na dane zajmove. Ovi prihodi u prvom polugodištu 2019. godine iznose 912,2 milijuna kuna ili 36% godišnjeg plana, dok su u odnosu na isto razdoblje 2018. godine veći za 32,2%. Razlog tome jesu prihodi od kamata na dane zajmove u iznosu od 319,9 milijuna kuna, koje su Hrvatske autoceste, Autocesta Rijeka - Zagreb i Hrvatske ceste uplatile u državni proračun, a po osnovi Ugovora s Ministarstvom financija vezano uz financijsko restrukturiranje cestarskih društava odnosno refinanciranja njihovih obveza temeljem izdane obveznice. S druge strane, **prihodi od financijske i nefinancijske imovine** manji su u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, a smanjenje proizlazi iz drugačije dinamike uplate prihoda po osnovi dividendi i dobiti trgovačkih društava u javnom sektoru nego što je to bilo u istom razdoblju prethodne godine, ali i smanjene uplate prihoda po osnovi koncesija.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u prvom polugodištu 2019. godine ostvareni u iznosu od 2,1 milijardu kuna ili na razini od 47,8% godišnjeg plana, te su ostvareni na gotovo istoj razini kao i prethodne godine. Pritom prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi iznose 361,3 milijuna kuna ili 52,5% godišnjeg plana, dok prihodi po posebnim propisima iznose 1,7 milijardi kuna ili 46,9% godišnjeg plana. Prihodi po posebnim propisima, koji su ostvareni gotovo na istoj razini kao i prethodne godine, uključuju i dio namjenskih prihoda u sustavu znanosti i kod drugih proračunskih korisnika.

U prvom polugodištu 2019. godine **prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga** ostvareni su u iznosu od 474,6 milijuna kuna ili 43,4% godišnjeg plana. Istovremeno, **prihodi od donacija** iznosili su 37,9 milijuna kuna. Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija u cijelosti su vlastiti prihodi proračunskih korisnika.

Prihodi od HZZO-a temeljem ugovornih obveza u prvom polugodištu 2019. godine iznose 3,5 milijardi kuna te su ostvareni na razini od 53,9% godišnjeg plana, a u potpunosti se odnose na prihode državnih bolničkih ustanova.

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi su u prvom polugodištu 2019. godine ostvareni u iznosu od 290,1 milijun kuna ili 52,5% godišnjeg plana, dok na međugodišnjoj razini ovaj prihod raste za 16,9%. Prihodi od kazni ostvareni su najviše od kazni za prekršaje u prometu, dok se preostali dio prihoda ove stavke odnosi na kazne u poreznim, carinskim i deviznim prekršajima, kazne za privredne prijestupe te druge upravne mjere.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u prvom polugodištu 2019. godine ostvareni su u iznosu od 474,1 milijun kuna što je za čak 70,4% više nego li u istom razdoblju prethodne godine. Takva kretanja rezultat

su povećanja prihoda od prodaje svih vrsta imovine. U njihovoj strukturi najveći dio odnosi se na prihode od prodaje proizvedene dugotrajne imovine, odnosno stanova i drugih građevinskih objekata, postrojenja i opreme te prometnih sredstava, čija prodaja na međugodišnjoj razini raste za 59%. Uz to, ostvareni su i prihodi od prodaje zemljišta te prihodi od prodaje zaliha.

Tablica 2. Ukupni prihodi državnog proračuna u prvom polugodištu 2018. i 2019.

000 HRK	Ostvarenje	Ostvarenje	Indeks	Plan	Ostvarenje	Indeks	Indeks
	2018.	I. - VI. 2018.		2019.	I. - VI. 2019.		
	1	2	3=2/1	4	5	6=5/4	7=5/2
UKUPNI PRIHODI	129.395.206	59.941.907	46,3	136.080.229	65.058.931	47,8	108,5
PRIHODI POSLOVANJA	128.793.340	59.663.714	46,3	135.299.732	64.584.863	47,7	108,2
61 Prihodi od poreza	78.020.447	35.394.195	45,4	78.518.086	37.085.184	47,2	104,8
611 Porez i prirez na dohodak	20.371	20.371	100,0	0	0		0,0
612 Porez na dobit	8.487.926	4.851.804	57,2	8.828.129	5.252.586	59,5	108,3
614 Porezi na robu i usluge	69.161.155	30.352.978	43,9	69.230.031	31.647.737	45,7	104,3
6141 Porez na dodanu vrijednost	51.561.679	22.452.255	43,5	51.765.496	23.497.615	45,4	104,7
6142 Porez na promet	4.710	4.327	91,9	0	188		4,3
6143 Posebni porezi i trošarine	15.872.141	7.138.684	45,0	15.723.992	7.292.873	46,4	102,2
61431 Poseban porez na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove	1.198.330	593.391	49,5	1.195.575	607.520	50,8	102,4
61432 Trošarina na energente i električnu energiju	8.627.450	3.824.360	44,3	8.392.566	3.880.518	46,2	101,5
61433 Trošarina na alkohol i alkoholna pića	297.566	122.862	41,3	287.812	121.180	42,1	98,6
61434 Trošarina na pivo	664.974	255.175	38,4	667.414	236.262	35,4	92,6
61435 Poseban porez na bezalkoholna pića	146.931	55.164	37,5	139.071	58.525	42,1	106,1
61436 Trošarina na duhanske proizvode	4.813.787	2.234.881	46,4	4.916.645	2.331.009	47,4	104,3
61437 Poseban porez na kavu	123.092	52.845	42,9	124.910	58.029	46,5	109,8
61438 Poseban porez na luksuzne proizvode	12	6	49,1	0	-171	0,0	-2.988,7
6146 Ostali porezi na robu i usluge	402.156	199.542	49,6	412.219	213.686	51,8	107,1
6147 Porez na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću	348.814	174.832	50,0	361.001	191.152	53,0	109,3
6148 Naknade za priređivanje igara na sreću	970.656	383.338	39,5	967.323	452.222	46,7	118,0
615 Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	349.746	168.980	48,3	459.926	184.637	40,1	109,3
616 Ostali prihodi od poreza	1.249	62	4,9	0	224	0,0	363,9
62 Doprinosi	24.907.167	12.164.505	48,8	24.062.896	11.892.389	49,4	97,8
622 Doprinosi za mirovinsko osiguranje	22.782.813	11.125.596	48,8	24.062.896	11.681.444	48,5	105,0
623 Doprinosi za zapošljavanje	2.124.354	1.038.909	48,9	0	210.946	#DLJ/0!	20,3
63 Pomoći	10.718.697	5.525.328	51,5	17.453.160	8.278.003	47,4	149,8
64 Prihodi od imovine	2.260.960	689.845	30,5	2.536.961	912.164	36,0	132,2
641 Prihodi od financijske imovine	1.142.867	214.376	18,8	1.150.245	163.920	14,3	76,5
642 Prihodi od nefinancijske imovine	1.086.938	460.539	42,4	1.090.220	424.297	38,9	92,1
643 Prihodi od kamata za dane zajmove	31.155	14.931	47,9	296.496	323.947	109,3	2.169,6
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	4.536.444	2.071.095	45,7	4.332.715	2.069.934	47,8	99,9
651 Upravne i administrativne pristojbe	673.954	333.445	49,5	688.030	361.337	52,5	108,4
652 Prihodi po posebnim propisima	3.862.490	1.737.649	45,0	3.644.685	1.708.596	46,9	98,3
Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija	1.330.610	478.157	35,9	1.263.833	512.470	40,5	107,2
661 Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	1.145.858	453.284	39,6	1.092.780	474.565	43,4	104,7
663 Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna	184.752	24.873	13,5	171.053	37.905	22,2	152,4
Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza	6.467.806	3.092.388	47,8	6.579.137	3.544.634	53,9	114,6
68 Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	551.208	248.200	45,0	552.945	290.085	52,5	116,9
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	601.866	278.193	46,2	780.497	474.068	60,7	170,4
71 Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine	93.929	31.611	33,7	52.231	47.311	90,6	149,7
72 Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	401.824	215.818	53,7	557.191	343.158	61,6	159,0
73 Prihodi od prodaje plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	17	0		0	0		
74 Prihodi od prodaje zaliha	106.096	30.765	29,0	171.075	83.600	48,9	271,7

RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Ukupni rashodi Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2019. godinu planirani su u iznosu od 140,3 milijarde kuna, od čega rashodi poslovanja 134,8 milijardi kuna, a rashodi za nabavu nefinancijske imovine 5,4 milijarde kuna.

Izvršenje ukupnih rashoda državnog proračuna u prvom polugodištu 2019. godine iznosi **66,9 milijardi kuna** što čini 47,7% planiranih rashoda za 2019. godinu. **Rashodi poslovanja** izvršeni su u iznosu od **65,9 milijardi kuna**, odnosno 48,9% planiranih rashoda poslovanja, dok su **rashodi za nabavu nefinancijske imovine** izvršeni u iznosu od **1,0 milijardu kuna**, odnosno 19,4% plana.

Tablica 3. Rashodi državnog proračuna

(u kunama)	Izvršenje I-VI 2018.	Plan 2019.	Izvršenje I-VI 2019.	Indeks I-VI 2019./ I-VI 2018.	Indeks I-IV 2019./ P 2019.
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
RASHODI	61.827.058.028	140.268.504.150	66.936.936.658	108,26	47,72
3 Rashodi poslovanja	60.954.177.109	134.844.726.561	65.882.347.252	108,09	48,86
4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	872.880.919	5.423.777.589	1.054.589.405	120,82	19,44

Izvor: Ministarstvo financija

Ukupni rashodi državnog proračuna u prvom polugodištu 2019. godine veći su za 5,1 milijardu kuna ili 8,3% u odnosu na isto razdoblje 2018. godine. Izvršenje rashoda državnog proračuna bilježi povećanje na svim skupinama rashoda na što je, između ostalog, utjecala bolja apsorpcija fondova Europske unije. Naime, u prvom polugodištu 2019. godine rashodi financirani iz fondova Europske unije izvršeni su u iznosu od 6,2 milijarde kuna što je, u odnosu na isto razdoblje 2018. godine, više za 1,8 milijardi kuna ili 42,0%.

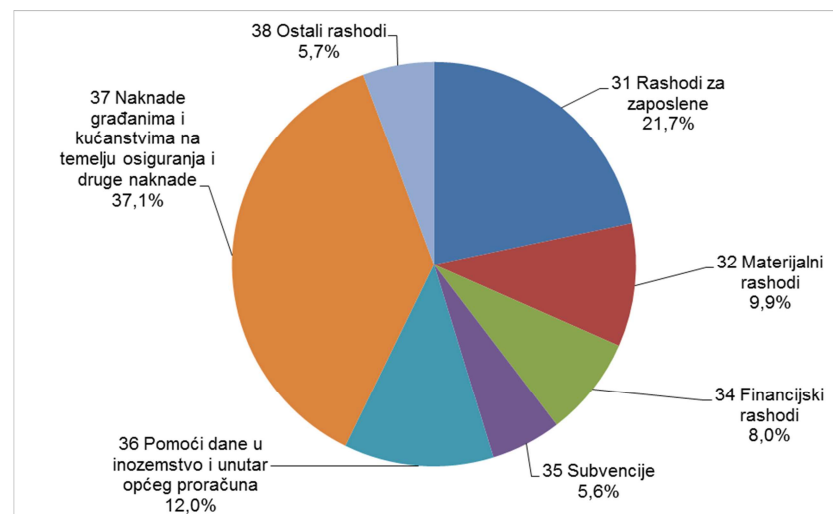
Povećanja su ostvarena na rashodima za mirovine i mirovinska primanja prvenstveno radi usklađivanja mirovina ostvarenih prema općim i posebnim propisima u 2019. godini i prenesenog učinka usklađivanja

mirovina iz 2018. godine te više isplaćenog doprinosa Republike Hrvatske proračunu Europske unije. Također su povećani rashodi za zaposlene radi primjene uvećane osnovice za obračun plaće državnih službenika i namještenika te osnovice za obračun plaće u javnim službama.

Rashodi po ekonomskoj klasifikaciji

Rashodi poslovanja u prvom polugodištu 2019. godine izvršeni su u iznosu od 65,9 milijardi kuna. U strukturi najveći udio od 37,1% čine naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, a slijede rashodi za zaposlene s udjelom od 21,7% te pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države s udjelom od 12,0%.

Grafikon 2. Struktura izvršenja rashoda poslovanja u prvom polugodištu 2019. godine po skupinama rashoda ekonomske klasifikacije

Tablica 4. Rashodi poslovanja u 2018. i 2019. godini

(u kunama)	Izvršenje I-VI 2018.	Plan 2019.	Izvršenje I-VI 2019.	Indeks I-VI 2019/ I-VI 2018.	Indeks I-VI 2019/ P 2019.
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
3 Rashodi poslovanja	60.954.177.109	134.844.726.561	65.882.347.252	108,1	48,9
31 Rashodi za zaposlene	13.652.373.533	29.098.515.117	14.310.765.910	104,8	49,2
32 Materijalni rashodi	5.408.337.414	14.458.745.298	6.501.409.134	120,2	45,0
34 Financijski rashodi	4.843.403.515	9.709.915.795	5.279.056.689	109,0	54,4
35 Subvencije	3.557.827.739	7.006.774.516	3.714.318.720	104,4	53,0
36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	6.572.034.353	17.034.103.558	7.901.739.858	120,2	46,4
37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	23.695.043.080	48.904.404.668	24.416.048.132	103,0	49,9
38 Ostali rashodi	3.224.557.476	8.632.267.609	3.759.008.809	116,6	43,5

Rashodi za zaposlene u prvom polugodištu 2019. godine izvršeni su u iznosu od 14,3 milijarde kuna što predstavlja 49,2% planiranih rashoda za zaposlene. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine veći su za 4,8% odnosno 657,8 milijuna kuna, što je prvenstveno rezultat povećanja osnovice za izračun plaća za državne službenike i namještenike te osnovice za plaće u javnim službama temeljem:

- Dodatka I. Kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike (Narodne novine, broj 2/19),
- Sporazuma o osnovici za izračun plaće u javnim službama (Narodne novine, broj 2/19).

Osnovice za plaće uvećane su za 3% od 1. siječnja 2019. godine, a primjenjuju se s isplatom plaća od veljače 2019. godine.

Povećanje rashoda za zaposlene u prvom polugodištu 2019. u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, rezultat je i primjene:

- Granskog kolektivnog ugovora za zaposlenike u ustanovama kulture koji se financiraju iz državnog proračuna (Narodne novine, broj 46/18) od 27. travnja 2018.,
- Kolektivnog ugovora za zaposlenike u osnovnoškolskim ustanovama (Narodne novine, broj 51/18) od 1. svibnja 2018.,
- Kolektivnog ugovora za zaposlenike u srednjoškolskim ustanovama (Narodne novine, broj 51/18) od 1. svibnja 2018. i

- Kolektivnog ugovora za djelatnost socijalne skrbi (Narodne novine, broj 61/18) od 1. lipnja 2018.
- Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika koji je na snazi od 1. ožujka 2019., a kojim je osnovica plaće pravosudnih dužnosnika povećana za 6% te su izjednačeni koeficijenti svih pravosudnih dužnosnika u pravosudnim tijelima prvog stupnja te sljedećih uredbi:
- Uredbe o izmjenama Uredbe o plaćama policijskih službenika koja je na snazi od 21. srpnja 2018. (Narodne novine, broj 66/18),
- Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o plaćama, dodacima i naknadama u službi vanjskih poslova koja je na snazi od 1. lipnja 2018. (Narodne novine, broj 48/18) i
- Uredbe o izmjeni Uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama koja je na snazi od 5. srpnja 2018., (Narodne novine, broj 57/18).

Rashodi za zaposlene u prvom polugodištu 2019. godine **financirani iz fondova Europske unije** izvršeni su u iznosu od 151,3 milijuna kuna što je u odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećanje za 35,3 milijuna kuna.

Materijalni rashodi u prvom polugodištu 2019. godine izvršeni su u iznosu od 6,5 milijardi kuna što predstavlja 45,0% planiranih sredstava. U odnosu na izvršenje prethodne godine, povećani su za 1,1 milijardu kuna.

Materijalni rashodi bolničkih zdravstvenih ustanova kojima je osnivač Republika Hrvatska uvećani su za 330,1 milijun kuna u odnosu na isto razdoblje prethodne godine od čega se najveći dio povećanja u iznosu od 169,9 milijuna kuna odnosi na rashode za nabavu lijekova.

Povećanje izvršenja rashoda na ovoj skupini rezultat je i metodološke promjene u praćenju programskog financiranja javnih visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta. Naime, u prvom polugodištu 2019. godine za ovu namjenu je utrošeno 269,7 milijuna kuna u okviru materijalnih rashoda, dok su se u 2018. godini rashodi za ovu namjenu iskazivali u okviru skupine rashoda 37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade.

Materijalni rashodi u prvom polugodištu 2019. godine **financirani iz fondova Europske unije** izvršeni su u iznosu od 337,4 milijuna kuna što je u odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećanje za 194,5 milijuna kuna.

Financijski rashodi u prvom polugodištu 2019. godine izvršeni su u iznosu od 5,3 milijarde kuna što predstavlja 54,4% planiranih rashoda za 2019. godinu. Najveći udio u financijskim rashodima od 97,0% čine kamate, od čega kamate za izdane vrijednosne papire 4,8 milijardi kuna te kamate za primljene kredite i zajmove 326,1 milijun kuna.

Rashodi za **subvencije** u prvom polugodištu 2019. godine izvršeni su u iznosu 3,7 milijardi kuna što predstavlja 53,0% planiranih sredstava.

U odnosu na isto razdoblje prethodne godine rashodi za subvencije izvršeni su za 156,5 milijuna kuna više što je rezultat povećanja rashoda za subvencije financiranih iz fondova Europske unije.

Najznačajniji iznos od 2,3 milijarde kuna odnosi se na rashode za subvencije u poljoprivredi. Za izravna plaćanja u poljoprivredi i mjere uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda izdvojeno je 1,7 milijardi kuna. Od navedenog iznosa 946,9 milijuna kuna je financirano iz fondova Europske unije, dok je 735,8 milijuna kuna financirano iz nacionalnih sredstava. Za mjere ruralnog razvoja u prvom polugodištu 2019. godine plaćeno je 626,3 milijuna kuna od čega 586,7 milijuna kuna iz fondova Europske unije i 39,6 milijuna kuna iz nacionalnih sredstava.

Subvencije isplaćene u resoru Ministarstva mora, prometa i infrastrukture izvršene su u iznosu od 892,1 milijun kuna što iznosi 46,4% planiranih sredstava. Za poticanje željezničkog i pomorskog putničkog prometa utrošeno je 373,3 milijun kuna, dok je za provedbu ugovora o koncesijama (Bina-Istra, autoceste Zagreb - Macelj i Rijeka - Zagreb) utrošeno 209,2 milijuna kuna. Nadalje, za upravljanje, organizaciju i regulaciju željezničkog prometa utrošeno je 216,9 milijuna kuna, a za

očuvanje prometne povezanosti regija (domaći linijski zračni prijevoz) 82,1 milijun kuna.

Subvencije dodijeljene u resoru Ministarstva rada i mirovinskog sustava u prvom polugodištu 2019. godine iznose 328,6 milijuna kuna što je za 46,3% više u odnosu na isto razdoblje 2018. Najveći iznos rashoda za subvencije od 318,1 milijun kuna izvršava se u okviru Hrvatskog zavoda za zapošljavanje kroz program Aktivna politika tržišta rada, aktivnost Aktivna politika zapošljavanja i tekući projekt OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. Za subvencije koje se financiraju u okviru aktivnosti Aktivna politika zapošljavanja, a koje se odnose na potpore poslodavcima za zapošljavanje, samozapošljavanje, usavršavanje i očuvanje radnih mjesta i sl. u prvom polugodištu 2019. godine izdvojeno je 37,9 milijuna kuna. U okviru tekućeg projekta OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. provode se podprojekti Podrška samozapošljavanju, Potpore za zapošljavanje teže zapošljivih skupina i edukacija nezaposlenih osoba, Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za mlade i sl. i za navedene svrhe izdvojeno je 279,9 milijuna kuna subvencija, odnosno 126,2 milijuna kuna više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Program Aktivna politika tržišta rada, osim na ovoj skupini rashoda, izvršava se i sa ostalih skupina rashoda te je za cijeli Program Aktivna politika tržišta rada u prvom polugodištu 2019. godine izdvojeno 742,0 milijuna kuna, što je za 9,4% više u odnosu na isto razdoblje 2018. godine. Program Aktivna politika tržišta rada financiran je sredstvima Europske unije u iznosu od 406,6 milijuna kuna ili 183,0 milijuna kuna više u odnosu na isto razdoblje 2018. godine, dok je iz nacionalnih sredstava isplaćeno je 335,4 milijuna kuna, što je u odnosu na 2018. smanjenje za 119,1 milijun kuna.

Rashodi za subvencije u prvom polugodištu 2019. godine **financirani iz fondova Europske unije** izvršeni su u iznosu od 1,9 milijardi kuna (50,8% plana) što je u odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećanje za 335,9 milijuna kuna.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna izvršene su u prvom polugodištu 2019. godine u iznosu od 7,9 milijardi kuna, odnosno 46,4% planiranih sredstava za 2019. godinu.

Najznačajniji iznos od 2,3 milijarde kuna odnosi se na **doprinos Republike Hrvatske proračunu Europske unije**, što predstavlja 61,6% planiranih sredstava. Za **transfer proračunskih sredstava Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje** izdvojeno je ukupno 1,3 milijarde kuna, što je u odnosu na isto razdoblje prethodne godine smanjenje za 200 milijuna kuna. Razlog smanjenja sredstava je ostvarivanje većih prihoda Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje uslijed promjena u sustavu doprinosa. Naime, Izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima (Narodne novine, broj 106/18) doprinos za zdravstveno osiguranje povećan je na 16,5%, uz istovremeno ukidanje doprinosa za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti od 1,7% i doprinosa za zaštitu na radu od 0,5%. Prema podacima iz Izvještaja o izvršenju financijskog plana Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za prvo polugodište 2019. godine, prihodi od doprinosa za zdravstveno osiguranje ostvareni su za 1,0 milijardu kuna više u odnosu na isto razdoblje 2018. godine.

Za pripadajući **dio naknade u cijeni goriva Hrvatskim cestama d.o.o.** doznačeno je 1,1 milijarda kuna, što predstavlja 53,4% plana. Za **dodatna sredstva izravnanja za decentralizirane funkcije** izdvojeno je 670,3 milijuna kuna, odnosno 41% plana.

Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna **financirani iz fondova Europske unije** u prvom polugodištu 2019. izvršeni su u iznosu 1,7 milijardi kuna ili 82% više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Najznačajnija sredstva izdvojena su za:

- projekt cestovne povezanosti s južnom Dalmacijom 555,5 milijuna kuna,
- program ruralnog razvoja 186,1 milijuna kuna,
- programe iz resora Ministarstva zaštite okoliša i energetike (vodnocomunalni projekti i gospodarenje otpadom) 225,6 milijuna kuna,
- za energetske učinkovitost u zgradarstvu 137,2 milijuna kuna,
- provedbu projekata u zdravstvu 94,3 milijuna kuna te
- provedba projekata iz resora Ministarstva rada i mirovinskog sustava i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje 99,0 milijuna kuna.

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u prvom polugodištu 2019. godine izvršene su u iznosu od 24,4 milijarde kuna, što predstavlja 49,9% planiranih sredstava.

Najveći iznos rashoda u ovoj skupini odnosi se na **mirovine i mirovinska primanja** koje su izvršene u iznosu od 20,2 milijarde kuna, odnosno 50,4% planiranih sredstava. U odnosu na isto razdoblje 2018. godine mirovine su porasle za 820,9 milijuna kuna radi:

- usklađivanja mirovina ostvarenih prema općem i posebnim propisima od 1. siječnja 2019. za 1,15%,
- prenesenog kumuliranog učinka promjene broja i strukture korisnika mirovina te usklađivanja mirovina iz 2018. godine,
- primjena novog Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, broj 121/17) od 1. ožujka 2018. počevši od isplate u travnju 2018. te
- primjene odredbi Izmjena i dopuna Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 115/18).

Naknade u socijalnoj skrbi izvršene su u iznosu od 1,3 milijarde kuna, što čini 53,1% plana, i to najvećim dijelom za isplatu osobne invalidnine 298,9 milijuna kuna, zajamčene minimalne naknade 218,7 milijuna kuna te za doplatak za pomoć i njegovu 255,6 milijuna kuna.

Naknade za nezaposlene u prvom polugodištu 2019. godine izvršene su u iznosu od 483,7 milijuna kuna, odnosno 56,8% planiranih sredstava, dok je za aktivnu politiku tržišta rada, unutar ove skupine rashoda, izvršeno 206,4 milijuna kuna što predstavlja 36,8% plana.

Doplatak za djecu izvršen je u iznosu od 670,2 milijuna kuna, odnosno 39,9% plana. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine rashodi za ovu namjenu bilježe povećanje od 56,7 milijuna kuna zbog Izmjena i dopuna Zakona o doplatku za djecu (Narodne novine, broj 58/18) koje su stupile na snagu 1. srpnja 2018., a kojim je dohodovni cenzus za dobivanje doplatka podignut je s 50 na 70 posto proračunske osnovice.

Za **dodatni porodiljni dopust i opremu za novorođeno dijete** izdvojeno je 792,6 milijuna kuna, odnosno 50,8% plana. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine rashodi za ovu namjenu bilježe povećanje od 24,8 milijuna kuna.

Subvencije za stambene kredite izvršene su u iznosu od 72,3 milijuna kuna, odnosno 90,4% planiranih sredstava, što je u odnosu na prošlu godinu više za 32 milijuna kuna.

U prvom polugodištu 2019. godine **ostali rashodi** izvršeni su u iznosu od 3,8 milijardi kuna što čini 43,5% planiranih sredstava za 2019. godinu. Najznačajniji ostali rashodi u prvom polugodištu 2019. godine izvršeni su u okviru razdjela Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i to 1,3 milijarde kuna, od čega je za **transfer Hrvatskim autocestama d.o.o. i HŽ Infrastrukturi d.o.o. za dio pripadajuće naknade u cijeni goriva** izdvojeno 559,8 milijuna kuna. Za program Priprema i provedba projekata sufinanciranih sredstvima fondova Europske unije (OP Konkurentnost i kohezija - prioriteta os 7. Povezanost i mobilnost i OP Promet) u prvom polugodištu 2019. godine utrošeno je 582,2 milijuna kuna, od čega najviše za izgradnju, rekonstrukciju, modernizaciju i elektrifikaciju željezničkih pruga i za Zračnu luku Dubrovnik. Nadalje, za razvoj sustava pomorskog prometa, pomorskog dobra i luka te zaštitu okoliša od onečišćenja s pomorskih objekata izdvojeno je 183,8 milijuna kuna.

U razdjelu Ministarstva poljoprivrede ostali rashodi u prvom polugodištu 2019. godine izvršeni su u iznosu od 697,8 milijuna kuna, odnosno 32,0% planiranih sredstava. Za mjere ruralnog razvoja izdvojeno je 588,2 milijuna kuna, od čega je 459,3 milijuna kuna financirano iz fondova Europske unije, dok je 128,8 milijuna kuna financirano iz nacionalnih sredstava. Mjere ruralnog razvoja, osim na ovoj skupini rashoda, planiraju se i izvršavaju i na ostalim skupinama rashoda. Za iste u prvom polugodištu 2019. godine ukupno je izdvojeno 1,4 milijarde kuna, od čega je 1,2 milijarde kuna financirano iz fondova Europske unije, a 212,1

milijuna kuna iz nacionalnih sredstava. U odnosu na isto razdoblje 2018. godine za mjere ruralnog razvoja utrošeno je 25,2% više sredstava.

Nadalje, unutar ove kategorije rashoda za program ribarstva u prvom polugodištu 2019. godine izdvojeno je 73,6 milijuna kuna, od čega je 48,2 milijuna kuna financirano iz fondova Europske unije, dok je 25,4 milijuna kuna financirano iz nacionalnih sredstava.

Na pozicijama Ministarstva znanosti i obrazovanja unutar ove kategorije rashoda izvršeno je 275,1 milijuna kuna, od čega 110,0 milijuna kuna za program visokog obrazovanja u okviru kojeg se financiraju smještaj i prehrana studenata i podizanje studentskog standarda te za program ulaganja u znanstveno istraživačku djelatnost 81,8 milijuna kuna. Za razvoj športa u prvom polugodištu 2019. godine izdvojeno je 113,8 milijuna kuna.

Nadalje, na pozicijama Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku unutar ove kategorije rashoda izvršeno je 150,5 milijuna kuna. Za program Podizanje kvalitete i dostupnosti socijalne skrbi izdvojeno je 84,5 milijuna kuna, od čega je 70,6 milijuna kuna financirano iz fondova Europske unije. U okviru ovoga programa sredstva se dodjeljuju za razvoj usluga osobne asistencije za osobe s invaliditetom, ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći te osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva. Za financijske potpore za programe i projekte usmjerene djeci s teškoćama i odraslim osobama s invaliditetom izdvojeno je 42,8 milijuna kuna.

Za financiranje ugovora s vjerskim zajednicama te sporazuma sa Svetom stolicom u prvom polugodištu 2019. godine ukupno je izdvojeno 160,7 milijuna kuna, dok je za potporu političkim strankama izdvojeno 28,2 milijuna kuna.

Na ovoj skupini rashoda, u okviru Operativnog programa konkurentnost i kohezija 2014.-2020. dodijeljena su bespovratna sredstva malim i srednjim poduzetnicima u iznosu od 258,8 milijuna kuna. Za energetske učinkovitost u zgradarstvu utrošeno je 122,9 milijuna kuna. Navedeni projekti u cijelosti su financirani iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

Iz fondova Europske unije ostali rashodi financirani su u iznosu od 1,6 milijardi kuna (38,3% plana) što je 279,4 milijuna kuna, odnosno 20,4% više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Ukupni rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2019. godini planirani su u iznosu od 5,4 milijarde kuna. U prvom polugodištu 2019. godine realizirana je 1,0 milijarda kuna odnosno 19,4% plana što je za ovu skupinu rashoda uobičajena dinamika zbog procesa ugovaranja i izvođenja radova koji dolaze na naplatu u drugom dijelu godine.

U odnosu na izvršenje prethodne godine rashodi za nabavu nefinancijske imovine povećani su za 20,8%, odnosno 181,7 milijuna kuna.

Od ukupno izvršenih rashoda za nabavu nefinancijske imovine u prvom polugodištu 2019. godine 320,5 milijuna kuna **financirano je iz fondova Europske unije** što je u odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećanje za 194,2 milijuna kuna.

Unutar ove kategorije rashoda, najznačajniji iznos od 831,1 milijardu kuna odnosi se na rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine, od čega za rashode za postrojenje i opremu 472,2 milijuna kuna, za rashode za građevinske objekte 271,9 milijuna kuna te 141,6 milijun kuna za rashode za dodatna ulaganja u nefinancijsku imovinu i to prvenstveno za dodatna ulaganja na građevinskim objektima proračunskih korisnika.

IZVRŠENJE RASHODA PO IZVORIMA FINANCIRANJA

Tablica 5. Izvršenje rashoda po izvorima financiranja u prvom polugodištu 2019. godine

Izvor sredstava (u kunama)		Izvršenje I-VI 2019.
UKUPNO		66.936.936.657,69
1	Opći prihodi i primici	43.154.249.997,35
2	Doprinosi	11.681.443.812,97
3	Vlastiti prihodi	483.310.897,27
4	Prihodi za posebne namjene	5.090.331.775,25
5	Pomoći	6.468.746.763,21
6	Donacije	28.921.914,71
7	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	12.288.598,48
8	Namjenski primici	17.642.898,45

Od ukupno izvršenih rashoda u iznosu od 66,9 milijardi kuna u prvom polugodištu 2019. godine, najveći iznos od 43,1 milijardu kuna financiran je iz izvora Opći prihodi i primici, dok su rashodi financirani iz izvora financiranja Doprinosi izvršeni u iznosu od 11,7 milijardi kuna.

Rashodi financirani iz izvora Prihodi za posebne namjene izvršeni su u iznosu od 5,1 milijardi kuna. U okviru navedenog izvora najveći iznos rashoda od 4,8 milijardi kuna financiran je iz podizvora Ostali prihodi za posebne namjene. Iz podizvora Prihodi od igara na sreću financirano je 252,6 milijuna kuna rashoda, a iz podizvora Prihodi od spomeničke rente financirano je 374 tisuće kuna rashoda.

U prvom polugodištu 2019. godine iz izvora Pomoći financirano je 6,5 milijardi kuna rashoda, od čega je 6,2 milijarde kuna financirano iz fondova Europske unije (Europski fond za regionalni razvoj 1,9 milijardi kuna, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj 1,3 milijardi kuna, Europski poljoprivredni jamstveni fond 951,8 milijuna kuna, Europski socijalni fond 943,3 milijuna kuna, Kohezijski fond 822,8 milijuna kuna, itd.).

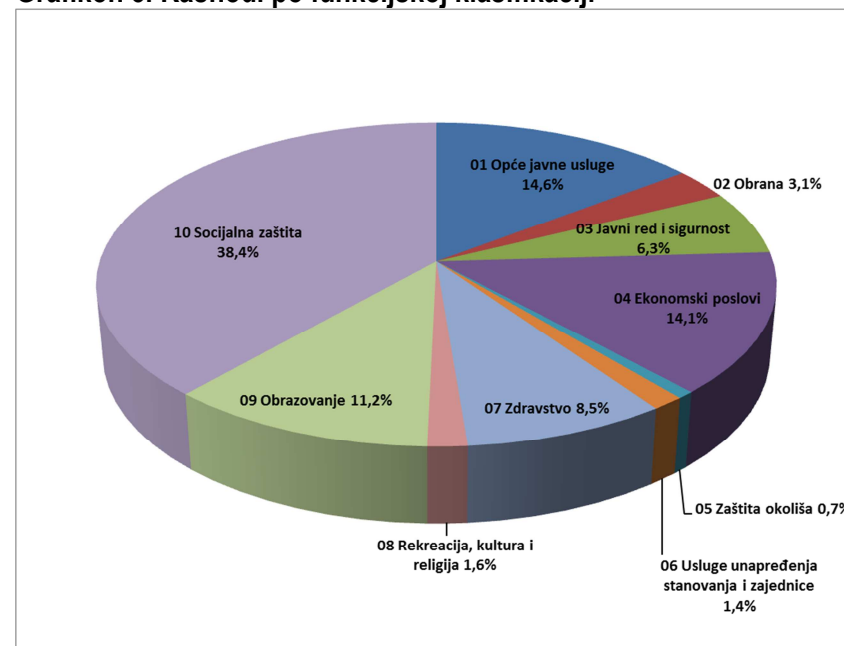
Iz fondova Europske unije, osim rashoda, financirani su i izdaci u ukupnom iznosu od 776,3 milijuna kuna od čega se najznačajniji iznos od 516,3 milijuna kuna odnosi na izdatke za dane zajmове trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora (ESIF jamstva i ESIF mikro i mali zajmovi unutar Operativnog Programa Konkurentnost i Kohezija – financijski instrumenti 2014.-2020.) te 260 milijuna kuna izdatke na dionice i udjele u glavnici trgovačkih društava izvan javnog sektora (ESIF fond rizičnog kapitala unutar Operativnog Programa Konkurentnost i Kohezija 2014.-2020.)

RASHODI PO FUNKCIJSKOJ KLASIFIKACIJI

Sa ciljem povećanja transparentnosti korištenja proračunskih sredstava prema namjeni, u nastavku se u okviru polugodišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna daje prikaz rashoda po funkcijskoj klasifikaciji. Brojčane oznake i nazivi funkcijske klasifikacije preuzeti su iz međunarodne klasifikacije funkcija države (COFOG) Ujedinjenih naroda – Klasifikacija rashoda u skladu s namjenom.

U prvom polugodištu 2019. godine najveći udio rashoda državnog proračuna prema funkcijskoj klasifikaciji odnosi se na **socijalnu zaštitu 38,4%**, nakon čega slijede **rashodi za opće javne usluge 14,6%**.

Grafikon 3. Rashodi po funkcijskoj klasifikaciji

IZVRŠENJE FINACIJSKIH PLANOVA IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA

Izvanproračunski korisnici državnog proračuna su:

- Hrvatske vode
- Hrvatske ceste
- Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
- Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka
- Centar za restrukturiranje i prodaju
- Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Ukupni prihodi izvanproračunskih korisnika u prvom polugodištu 2019. godine ostvareni su u iznosu od **17,4 milijarde kuna**. Pritom su najviše prihode ostvarili Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje u iznosu od 13,2 milijarde kuna, Hrvatske ceste u iznosu od 1,6 milijardi kuna, Hrvatske vode u iznosu od 1,1 milijardu kuna i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u iznosu od 784,3 milijuna kuna.

Ukupni rashodi izvanproračunskih korisnika u prvom polugodištu 2019. godine iznosili su **15,7 milijardi kuna**. Pritom su najveće rashode imali Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje u iznosu 12,9 milijardi kuna, Hrvatske ceste 1,3 milijarde kuna, te Hrvatske vode 926,6 milijuna kuna.

Ukupni višak izvanproračunskih korisnika u promatranom razdoblju iznosi **1,7 milijardi kuna** od čega:

- višak Hrvatskih voda 190,0 milijuna kuna,
- višak Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost 287,3 milijuna kuna,
- višak Hrvatskih cesta 294,8 milijuna kuna,
- višak Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka 689,5 milijuna kuna,

- višak CERP-a 1 milijun kuna,
- višak HZZO-a 247,2 milijuna kuna.

UKUPNI MANJAK/VIŠAK OPĆEG PRORAČUNA U PRVOM POLUGODIŠTU 2019. GODINE

Tablica 6. Ukupni manjak/višak državnog proračuna

mil. HRK	I-VI 2018.	Plan 2019.	I-VI 2019
Prihodi (6+7)	59.942	136.080	65.059
Prihodi poslovanja (6)	59.664	135.300	64.585
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (7)	278	780	474
Rashodi (3+4)	61.827	140.269	66.937
Rashodi poslovanja (3)	60.954	134.860	65.882
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (4)	873	5.409	1.055
Ukupni manjak/višak	-1.885	-4.188	-1.878

Tablica 7. Ukupni manjak/višak općeg proračuna

mil. HRK	I-VI 2018.	Plan 2019.	I-VI 2019
Ukupni manjak/višak, državni proračun	-1.885	-4.188	-1.878
% BDP-a	-0,5	-1,1	-0,5
Ukupni manjak/višak, izvanproračunski korisnici	1.771	1.104	1.710
% BDP-a	0,5	0,3	0,4
Ukupni manjak/višak, jedinice lokalne države	1.708	-475	1.242
% BDP-a	0,4	-0,1	0,3
Ukupni manjak/višak proračuna opće države	1.593	-3.559	1.074
% BDP-a	0,4	-0,9	0,3

Napomena: U promatranom razdoblju 2019. obuhvaćeno je 575 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Općina Klis nije u zadanom roku dostavila financijski izvještaj).

U skladu s ostvarenim приходima i izvršenim rashodima, u prvom polugodištu 2019. godine proračun konsolidirane opće države prema **nacionalnoj metodologiji**, ostvario je višak u iznosu od 1,1 milijardi kuna ili 0,3% BDP-a. Pritom je manjak državnog

proračuna iznosio 1,9 milijardi kuna ili 0,5% BDP-a. Izvanproračunski korisnici državnog proračuna ostvarili su višak od 1,7 milijardi kuna ili 0,4% BDP-a dok su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te županijske uprave za ceste zabilježile višak od 1,2 milijarde kuna ili 0,3% BDP-a.